

ØMU'en skulle aldrig have omfattet Italien

Leder af Sven Skovmand.

Side 2

EU-militær

Først rådgav våbenfirmaer EU om at øge militæruddgifter – nu modtager de selv EU-millioner.

Side 3

Foto: Colourbox

TEMA-tillæg:
Landbrug

EU's landbrugspolitik har store konsekvenser for både landmænd, forbrugere og udviklingslande. Læs analyser og interviews med Afrika Kontakt og Landbrug & Fødevarer.

Midtersiderne

Der er noget råddent i EU...

Sagen om "Berlay-monstret" Selmayr vidner om EU's pilrådne kultur, skriver Rina Ronja Kari.

Side 5

N Folk i Bevægelse

Dokumentation og debat om unionen – Udgivet af Folkebevægelsen mod EU

Nr. 2 – Juni 2018

Folketinget skal respektere de danske forbehold

For 25 år siden fik Danmark sine fire EU-forbehold med Edinburgh-aftalen. Men Rina Ronja Kari frygter, at forbeholdene kan blive undergravet af den mulige tilslutning til EU's bankunion og EU's "Handlingsplan for militær mobilitet".

AF PER BERGHOLDT JENSEN

// I 1992 stemte danskerne nej til Maastricht-traktaten. Allerede året efter skulle danskerne stemme om Edinburgh-aftalen, der med de fire danske forbehold skulle sikre Danmarks indlemmelse i Den Europæiske Union.

Men 25 år senere er Folkebevægelsen mod EU's medlem af EU-Parlamentet, Rina Ronja Kari, bekymret for, at den danske regering og et flertal i Folketinget vil omgå de danske EU-forbehold.

"Det danske folk har ved flere folkeafstemninger givet udtryk for, at vi vil bevare vores forbehold, og

at vi ikke ønsker mere EU. Så skal man ikke forsøge at undergrave demokratiet ved at luske sig uden om dem," siger Rina Ronja Kari.

Folkeafstemning om bankunion

Rina Ronja Kari ser tegn på, at man vil snige Danmark ind i aftaler, som hun mener kræver en folkeafstemning. Især muligheden for at Danmark kommer med i EU's bankunion, bekymrer hende.

"Som jeg ser det, så vil en dansk deltagelse i bankunionen være ensbetydende med suverænitetsafgivelse til EU. Ifølge Grundloven kræver den beslutning en folke-

afstemning," siger hun.

En meningsmåling foretaget af Norstat for Altinget og Jyllands-Posten viste 31. maj, at der fortsat er stor folkelig opbakning bag forbeholdene.

Forsvarsforbehold undergraves

Rina Ronja Kari er bekymret for, at det danske forsvarsforbehold kan blive udhulet. Den danske regering har udtrykt ønske om at indgå i dele af EU's militære forskningsprojekter, hvilket man tilsyneladende mener kan ske i overensstemmelse med forsvarsforbeholdet.

Dagbladet Arbejderen har kunnet afsløre, at Forsvarsministeriet meddeler, at den danske

regering støtter "fuldt op" om EU's "Handlingsplan for militær mobilitet". Planen går bl.a. ud på at styrke broer, veje og jernbaner, så de kan leve op til militære krav og modstå vægten af militærkøretøjer. Forsvarsministeriet skriver, at "Hvorvidt konkrete initiativer afledt af handlingsplanen vil være omfattet af forsvarsforbeholdet er endnu for tidligt at afgøre".

"Det er meget bekymrende, at regeringen lægger op til en yderst snæver fortolkning af forsvarsforbeholdet ved at henvise til, at noget er en retsakt. Regeringen skal respektere borgernes valg, og holde Danmark ude af EU's militære projekt. Jeg opfordrer kraftigt regeringen

og Folketinget til at træde yderst varsomt. Vi har alt for mange gange set, hvordan de forsøger at omgå vores forbehold. De undergraver tilliden til demokratiet og sig selv, når de ikke er i stand til at sætte sig ud over egne politiske projekter," siger Rina Ronja Kari.

Debat om forholdet til EU

Statsminister Lars Løkke Rasmussen har de sidste par måneder slået til lyd for at afskaffe forbeholdene, som han mener er til skade for Danmark. Samtidig har han forsøgt at "tale EU op" i medierne.

"Det er for så vidt fint, at Lars Løkke endelig toner rent flag i forhold til EU. Der er alt for mange partier, som på ene side foregiver at være EU-kritiske for at fiske stemmer, men på den anden side stemmer for mere EU, så snart de får chancen," siger Rina Ronja Kari.

Hun byder en debat om Danmarks fremtidige forhold til EU velkommen.

"Det er fint, at vi debatterer Danmarks forhold til EU. Men så vi skal naturligvis også debattere Danmarks samlede tilknytning til Unionen. Hvis man ønsker at afskaffe forbeholdene, skal vi naturligvis have en folkeafstemning om både dem og selve EU-medlemskabet."

Hun tvivler dog på, at vi får en ny folkeafstemning.

"De danske EU-glade partier har lidt store prestigetab og fået alvorlige skrammer i troværdigheden oven på de tidligere folkeafstemninger. De er ikke i trit med deres vælgere. Vælgerne har gang på gang vist, at de ikke ønsker mere EU. Så politikerne på Christiansborg må lære at respektere demokratiet. Det er deres pligt at respektere forbeholdene og forsvare dem over for EU," siger Rina Ronja Kari.

Folketinget skal ikke fikle med forbeholdene, men respektere danskernes beslutning, mener Rina Ronja Kari. (Jorge Lascar / Flickr)

ØMU'en skulle aldrig have omfattet Italien

Den italienske præsident handlede både uklogt og udemokratisk ved at sige nej til den første regering fra Liga Nord og 5-stjerne-bevægelsen.

// Italiens regeringskrise rummer både et demokratisk og et økonomisk problem for EU.

Det var i sig selv utroligt, at den italienske præsident i første omgang sagde nej til at godkende en regering, fordi dens finansminister var tilhænger af at trække Italien ud af Euroen. Med sit nej optrådte præsidenten ikke alene dybt udemokratisk. Han gjorde det desuden klart for alle, at Italiens økonomi er i en elendig forfatning, hvad der har fået investorerne til i hobetal at trække deres penge ud af landet.

I virkeligheden blev fejlen begået for 26 år siden, da man med Maastricht-traktaten etablerede en økonomisk union, hvis lande alle skulle have Euroen som fælles valuta. Og fejlen blev særlig alvorlig, fordi man medtog en række lande, som absolut ikke havde en økonomi, som gjorde det muligt for dem at virke under den fælles valuta.

Havde man nøjedes med at medtage lande som Tyskland, Finland, Holland, Belgien og måske Frankrig kunne man måske have fået systemet til at virke. Men lande som Grækenland, Italien, Spanien og Portugal har skabt en umulig situation. For i alle disse

lande havde man i en årrække haft underskud på betalingsbalancen, fordi man ikke kunne sælge lige så meget til udlandet, som man købte.

» Fejlen blev særlig alvorlig, fordi man medtog en række lande, som absolut ikke havde en økonomi, som gjorde det muligt for dem at virke under den fælles valuta.

Så længe landene havde deres egen valuta, kunne de klare problemet ved at nedskrive værdien på deres valuta. Det betød, at deres eksport fik lettere vilkår, samtidig med at indførte varer blev dyrere. Men denne mulighed faldt bort med indførelsen af den fælles valuta. Resultatet blev, at de fik et stadig større underskud på betalingsbalancen.

For at klare sig blev landene derfor nødt til at låne penge i udlandet, og det var i lang tid ret let. De banker og lande, der lånte penge ud, regnede nemlig med, at EU ville sikre deres penge, hvis det gik galt.

Denne forventning har EU i nogen grad levet op til, men det er sket på en yderst uheldig måde. I stedet for at tvinge de uheldige långivere til at skære ned på deres krav, har man lånt problemlandene penge til at betale deres lån tilbage, hvad der har ført til, at de har fået en tårnhøj gæld på de offentlige budgetter.

Værst står det til i Grækenland, hvor gælden i 2016 var på cirka 180 procent af bruttonationalproduktet, hvor den i Danmark kun var 38 procent. Men Italien kom tæt efter med 126 procent, og hvert år har gælden været voksende. Dette problem kan heller ikke den nye italienske regering klare på egen hånd, og det må EU hjælpe med.

Bedst vil det nok være, om man kan tage Italien og andre problemlande ud af Euro-samarbejdet, selvom det vil volde store problemer og være ubehageligt for de ledende folk i EU, som vil gøre, hvad de kan, for at

forhindre det. De må blot gøre sig klart, at en fortsættelse af de nuværende forhold kan blive endnu dyrere for euro-landene.

Og så kan vi endnu engang glæde os over, at det ikke er lykkedes letsindige danske politikere at få os til at gå med i den fælles valuta.

Leder af **Sven Skovmand**, medlem af landsledelsen, tidligere MEP

NYT FRA PARLAMENTET

Af Allan Vesterlund, politisk rådgiver

FLERTAL I EU-PARLAMENTET ØNSKER STØRRE EU-BUDGET

// Flere penge til terrorbekæmpelse: Tjek. Flere penge til EU forsvarsinfrastruktur: Tjek. Flere penge til virksomhedsstøtte: Tjek. Og sådan bliver det ved. Listen med forslag til flere EU-udgifter var meget lang, da EU-Parlamentet diskuterede den kommende syvårige budgetramme, den såkaldte MFF (Multi-annual Financial Framework). Forslagene til at bruge færre penge var der derimod ikke blevet plads til.

ET overvældende flertal af EU-parlamentarikere ser EU og de igangværende budgetforhandlinger som én stor gavebod. Grønne, Liberale, Socialdemokrater og Kon-

servative bakker alle op om øgede udgifter og flere prestigeprojekter. Undtagelsen var dog de danske medlemmer af EU-parlamentet, som alle stemte imod.

EU-parlamentet er ikke nogen traditionel politisk kampplads.

De EU-positive partier i Danmark fremstiller ofte EU-parlamentet som en politisk kampplads på lige fod med Folketinget eller et kommunalt byråd. Men forhandlingerne om MFF'en fortæller med al tydelighed, at intet kunne være mere forkert.

Den reelle diskussion i EU-Parlamentet er langt hen af vejen en diskussion om mere EU eller

ej. Et bredt flertal af politikerne i EU-Parlamentet ønsker ene og alene mere magt og indflydelse til EU. Budgetforhandlingerne minder på den måde mere om en ønskebrønd end om egentlige forhandlinger.

Ønske om egne indtægter

Ønsket om mere EU fra EU-parlamentarikerne ses helt tydeligt i den anden del af budgetligningen – nemlig på indtægtssiden. Nu er det ikke længere nok at opkræve milliarder fra medlemslandene for at dække de stigende udgifter. Nej, ideen er, at EU selv skal kunne opkræve skatter og afgifter.

Normalt plejer nye skatter og afgifter ikke at være en liberal kop te, men i EU er plejer død. Liberale politikere i EU-parlamentet stod i kø for at rose forslaget om nye egentlige EU-skatter. Igen må man blot konstatere, at EU-parlamentet langt fra er den traditionelle

kampplads, som de EU-positive partier i Danmark ynder at gøre den til.

Tanker om nye skatter

EU-parlamentarikerne forslag til nye skatter og afgifter er mange. Det første og ret vidtgående forslag er et forslag om en EU-moms. I dag opkræver de fleste lande en form for skat på forbrug altså moms. Forslaget fra EU parlamentet går her på at EU skal opkræve moms direkte og dermed få egne indtægter.

Et andet og næsten lige så vidtgående forslag er at lave en fælles selskabsskat. Her er ideen, at EU bør sætte en fælles sats for selskabsskat og så opkræve den direkte hos virksomhederne. Det tredje forslag er, at EU direkte kunne overtage møntningsgevinsten på euro. Det er den profit, der skabes, hver gang den Europæiske Central-

bank trykker en euro.

Et fjerde forslag er at indføre en EU skat på finansielle transaktioner, altså en type skat som kun meget få lande i verden har. Det vil altså være et eksempel på en helt ny skat, hvor pengene skal gå direkte i EU-kassen.

Det femte og næstsidste forslag er en forslag om en skat på digitale virksomheder. Det er altså en form for fælles selskabsskat i light udgave, som ikke omfatter alle virksomheder, men udelukkende de virksomheder som har hovedparten af deres aktiviteter i cyberspace.

Det sidste forslag i denne omgang er ikke så meget en skat som en pakke af skatter på miljøområdet. Der arbejdes for eksempel med en idé om skat på plastik. Men fælles for alle disse forslag er at provenuet skal gå direkte i EU-kassen uden om medlemsstaterne.

Folk i Bevægelse – Dokumentation og debat om unionen

Udgives af: Folkebevægelsen mod EU, Tordenskjoldsgade 21, st.th, 1055 København K. Tlf. 35 36 37 40, fax 35 82 18 06.

E-mail: fb@folkebevaegelsen.dk – hjemmeside: www.folkebevaegelsen.dk

MEP Rina Ronja Kari, EU-parlamentet, ASP 07H349, Rue Wiertz, B-1047 Bruxelles. Tel: 0032 2 284 5152, Fax: 0032 2 284 9152, www.rinaronja.dk

Redaktion: Per Bergholdt Jensen, perbergholdt.jensen@europarl.europa.eu

Ansv.h.: Sven Skovmand. Layout: Karen Hedegaard. Tryk: Arco Grafisk

Deadline til Folk i Bevægelse nr. 3-2018 er den 20. august 2018.

Vi vil helst have stoffet som e-mail: presse@folkebevaegelsen.dk. Redaktionen påtager sig intet ansvar for materiale, som indsendes uopfordret, og vi forbeholder os ret til at forkorte eller udelade indsendte bidrag.

EUROPA nævnet Støttet af Nævnet for Fremme af Debat og Oplysning om Europa.

Våbenfirmaer rådgav EU om øgede militæruddgifter: Modtager nu selv EU-millioner

Våbenfirmaer har først rådgivet EU til at bruge flere penge på militær, og har sidenhen tjent millioner på EU-projekter. Kari mener, at alle alarmklokker burde ringe.

AF MADS LIEBERKIND

// Seks virksomheder er repræsenteret i en EU ekspertgruppe, der har anbefalet større udgifter til fælles EU-forsvar. Alle disse virksomheder nyder nu godt af et EU finansieringsprogram på 35 millioner euro, der er blevet skabt som følge af ekspertgruppens råd. Det skriver internetavisen EU Observer.

“Det er dybt angribeligt, at man skaber en rådgivende ekspertgruppen for militær og sikkerhed, som har deltagelse af repræsentanter for de våbenfirmaer, der vil tjene millioner på EU-orde. Det vidner om en interessekonflikt, og det viser, at EU er i lommen på det private erhvervsliv,” siger Folkebevægelsen mod EU’s medlem af EU-Parlamentet, Rina Ronja Kari.

EU’s forsvarsagentur: Intet upassende

EU’s forsvarsagentur EDA mener ikke, at der er sket noget upassende. “Der er intet galt i at udtrykke sine holdninger på det strategiske niveau, for så senere at deltage under konkurrencetilstande” siger Dirk Tielbuerger, der er EDAs kontorchef for finansieringsprogrammet, til EU Observer.

EU vil bruge millioner af euro på at udvikle militære droner. (Foto: Julian Herzog / Wikimedia Commons)

Finansieringsprogrammet hedder Preparatory Action for Defence Research (PADR), og finansieres gennem EU-budgettet. Ifølge EU Observer vil PADR tildele 90 millioner euro over de næste tre år.

Programmet udgør en del af EU-forsvarsfonden, som blev skabt efter en rapport fra 2016 udarbejdet af den såkaldte “Group of Personalities” (GoP), som består af personer fra EU’s våbenindustri og forsvarsinstitutioner, samt af forsvarseksperter og politikere.

Kari: Alle alarmklokker burde ringe

Bram Vranken søgte aktindsigt og påviste via GoPs mødereferater, at gruppen har spillet en rolle i at “overkomme modstanden mod det fælles forsvars-forskningsprogram”.

Ifølge EU Observer er størstedelen af de 35 millioner euro fra finansieringsprogrammet gået til et virksomheds-konsortium ved navn Ocean2020, der består af 42 partnere, som omfatter virksomheder og forskningsinstitutioner fra 15 EU-lande. Ud af disse 42 partnere

har seks af dem repræsentanter i GoP.

“Først foreslår våbenfirmaerne at EU bruger masser af penge på militær forskning. Og så tjener de millioner på at udvikle og sælge militært isenkram. Der er en helt grotesk sammenblanding af interesser, som i ethvert demokratisk system ville være forbudt. Alle alarmklokker burde blinke, men i EU-systemet kan man ikke se noget galt. Tærtimod fremskynder man ligefrem denne type processer,” siger Rina Ronja Kari.

Næsten 15 år som kampagnekoordinator for Folkebevægelsen mod EU

AF LAVE K. BROCH

// I september 2003 skiftede jeg arbejdsplads fra FN’s nordiske informationskontor til Folkebevægelsen mod EU’s landssekretariat. Jeg ville være med i kampen for liste N i EU-parlamentsvalget i 2004, og i kampagnen imod EU-forfatningen, der var under opsejling.

Ansættelsen som kampagnekoordinator og organisationssekretær varede i næsten 15 år. I løbet af den tid har vi haft fire medlemmer af EU-parlamentet (Ole Krarup, Jens

Okking, Søren Søndergaard og Rina Ronja Kari). Der har været folkeafstemninger i Danmark og i andre lande. Briterne stemte for udtræden af EU, danskerne stemte nej til at afskaffe retsforbeholdet, franskmændene og hollænderne stemte nej til EU-forfatningen og irerne stemte nej til Lissabon-traktaten og Nice-traktaten, og Island trak deres EU-ansøgning tilbage.

Vores landssekretariat flyttede fra Sigurdsgade på Nørrebro i København til Tordenskjoldsgade i Indre By. I hele denne tid har jeg været kollega med Poul Gerhard Kristiansen og Jan Vogel. Andre kollegaer har bl.a. været Ib Roslund, Kisten Bilfeldt, Mille Simonsen og alle dem som er på sekretariatet nu.

Det har været mange spændende og hyggelige år med mange gode oplevelser og venskaber. Det har også været en travl tid, og vi har alt for ofte været for få ansatte til de mange opgaver og vores høje ambitionsniveau. Som ansat i Folkebevægelsen må man være meget fleksibel med arbejdsopgaver og arbejdstider for at få tingene til at fungere.

Jeg har lavet ting, som nok de

færreste tror en kampagnekoordinator udfører. Alt fra rensning af tilstoppet toilet til at bære tunge kopimaskiner og være chauffør i forbindelse med landsmøder m.v.

Der har også været mange sjove og hyggelige oplevelser. Som julefrokosten på landssekretariatet, hvor Egon Laugesen var luciabrud godt bakket op af Hanne Micheelsen, Eva Hallum og Birte Uhre. Eller da jeg blev kørt rundt i en flot veteranbil i Kaas. En af de mindre sjove, at nogen på få minutter stjal min bilradio uden for landssekretariatet på Sigurdsgade, mens jeg var til et aftentelefonmøde. Vi fik også lavet gadeaktioner i bidende frostvejr og med få ressourcer lavet happening, der kom i de landsdækkende medier. Det lykkedes, da vi lavede et stort banner for en folkeafstemning om Lissabon-traktaten, og da vi havde deltagelse af bl.a. Jesper Klein.

Jeg har været meget glad for tiden på landssekretariatet og for den hyggelige afskedsreception. At jeg stopper som ansat betyder ikke et farvel til Folkebevægelsen. Jeg var aktiv i bevægelsen mange år, før jeg blev ansat, og det vil jeg også

være fremover. Og hvis landsmødet ønsker det, vil jeg også være EU-parlamentskandidat for Folkebevægelsen i det næste EU-valg. Tak for mange gode år – jeg glæder mig til at den fortsatte kamp for at få Danmark ud af EU.

Fakta:

Lave K. Broch er født i 1972. Uddannet cand.scient. pol. fra Københavns Universitet og officer af reserven i Beredskabsstyrelsen. Opstillet til EU-parlamentet for Folkebevægelsen mod EU i 1994, 1999 og 2014. Medlem af Radikale Venstre. Medlem af FN-forbundets bestyrelse og formand for FN-forbundets freds- og konfliktløsningsudvalg, samt en af to formænd for EU-modstand fra midten. Medstifter af Radikalt EU-kritisk Netværk. Kampagnekoordinator i Folkebevægelsen fra 2003-2018.

GÆSTE-KLUMMEN

I Gæste-kolumnen giver vi ordet til skiftende skribenter, der får helt frie hænder til at skrive om stort og småt set i forhold til EU.

AJOUR

Ved Sven Skovmand

EU BESKYTTER BIER

Fredag den 27. april 2018 vedtog EU ifølge Information et direktiv, der forbyder al brug uden for drivhuse af de gifte, der kaldes neonikotinoide. Forbuddet gennemføres på baggrund af en tilbagegang i antallet af bier, der trues af stofferne ifølge EU’s agentur for fødevarerikkerhed. Danmark stemte sammen med Rumænien, Ungarn og Tjekkiet imod forbuddet, og Miljø- og fødevarerministeriet har meddelt, at man vil være villig til at give dispensation for brug af stofferne.

KAMP MOD LØNDUMPING

EU har indtil nu ikke beskæftiget sig meget med dumping af løn. Men et nyt direktiv retter noget op på forholdene. Ifølge Information for 30. maj 2018 kræver direktivet, at udenlandsk arbejdskraft skal følge den overenskomst, der gælder for området i det land, de arbejder i. Lektor Jens Arnholtz ved Københavns Universitet peger dog på, at de pågældende arbejdere stadig vil kunne få mindre i løn end deres danske kolleger. Det gælder, hvis der efter lokale aftaler er tale om en højere løn end den, som overenskomsten tilbyder.

98,5 PROCENT FÅR KUPERET HALERNE

Lige siden 1994 har et EU-direktiv forbudt en almindelig kupering af svinenes haler. Alligevel får 98,5 procent af de danske svin kuperet halerne. I en artikel den 17. februar 2018 oplyser Information, at dette forhold kritiseres af et udkast til en EU-rapport, som blev udarbejdet i oktober 2017, men i lang tid blev holdt skjult af de danske myndigheder. Kuperingen sker for at undgå halebid. Men når grisene bider hinanden, skyldes det først og fremmest, at grisene har for lidt plads og for lidt halm, hedder det i artiklen.

FOR SMÅ KRAV TIL EU-LÆGER

Takket være reglerne for arbejdskraftens frie bevægelighed kan Danmark ikke sige nej til læger fra andre EU-lande, hvis kvalifikationer er lavere end dem, vi kræver af danske læger. Det oplyser Enhedslistens EU-ordfører Søren Søndergaard i et læserbrev til Jyllands-Posten den 9. maj 2018. Hans parti har derfor fremsat et forslag i Folketinget, som skal stramme reglerne, så patienterne får mere sikkerhed.

Norge: Nei til EU vil sagsøge staten

Norske Nei til EU har startet en indsamlingskampagne for at kunne sagsøge den norske stat for at prøve norsk afståelse af suverænitet til EU ved en domstol.

AF HARALD AKSNES KARMHUS

// Da det norske Storting sluttede Norge til EU's energiagentur, var der tale om en afståelse af national selvstændighed i strid med den norske grundlov.

Det mener Folkebevægelsen mod EU's norske søsterorganisation, Nei til EU. Derfor startede de i slutningen af april en indsamling med det formål at kunne sagsøge den norske stat for suverænitetsafståelse.

"Forberedelse og gennemførelse af en mulig retssag vil blive dyrt. Derfor indsamler vi penge. Vi er klar til at tage sagen hele vejen igennem retssystemet, og om nødvendigt helt til Højesteret," siger Kathrine Kleveland, leder i Nei til EU, i en pressemeddelelse.

Har de en chance?

Det er højst usikkert om Nei til EU faktisk vil kunne vinde sagen, da det

Nei til EU mener, at den norske stat har afstået suverænitet til EU (Foto: Nei til EU)

norske justitsministerium har konkluderet, at suverænitetsafståelse til EU vil være så "lillebitte", at den

ikke tæller som grundlovsændring.

Det er flere juraprofessorer imidlertid dybt uenige i. Ifølge

professor Hans Petter Graver, som er specialist i forvaltningsret og EØS (Europæisk Økonomisk Samar-

bejde) ved Universitetet i Oslo, er energiforsyningen både økonomisk og strategisk vigtig.

Således vil det ikke være en "lillebitte" suverænitetsafgivelse at give beslutningstagende myndighed over energiforsyningen til EU og ACER, mener professoren.

Stor modstand

Det var længe usikkert om Norge ville tilslutte sig ACER, men 22. marts i år stemte et flertal i Stortinget for tilslutningen. Flertallet bestod af Venstre, Høyre, Fremskrittspartiet, Miljøpartiet de Grønne og Arbeiderpartiet.

Tilslutningen skete trods stor modstand, særligt fra en næsten samlet norsk fagbevægelse. Der var i marts store demonstrationer over hele Norge mod tilslutningen.

Den 24. april havde Nei til EU indsamlet 222.000 norske kroner, meddelte bevægelsen på Facebook.

NGO: EU's energitunge industrier bliver betalt for at forurene

Luftforurening forkorter årligt livet for over 230.000 europæere og koster 215 mia. euro i sundhedsudgifter.

Alligevel har EU's energitunge industrier formået at forvandle forurening til profit med hjælp fra EU.

Det siger NGO'en Climate Action Network Europe i en ny rapport.

// Luftforurening koster årligt 215 mia. euro i sundhedsudgifter og er skyld i 231.554 tidlige dødsfald blandt europæiske borgere. Dertil er det alt for billigt – og ofte ligefrem profitabelt – for virksomheder at udlede CO₂, som bidrager til luftforurening og klimaændringer.

Alligevel foretager EU sig alt for lidt for at dæmpe op for problemet, og EU's og EU-landenes politikker bidrager i flere tilfælde til en forværring. Sådan lyder nogle af konklusionerne i en nylig udkommet rapport fra Climate Action Network Europe, ifølge webavisen Euractiv.

Trods de skadelige virkninger af luftforurening og CO₂-udledning, så kan EU's energi-intensive industrier drage store økonomiske fordele af tre forskellige forhold.

Det første forhold er EU's CO₂-kvoteordning, hvor et overdrevent stort antal frie CO₂-kvoter er tilgængelige under EU's Emission Trading System (ETS), der sælger CO₂-kvoter. Dertil kommer "ekstremt generøse" skatteaftaler, og budgetstøtte fra forskellige europæiske regeringer.

Climate Action Network Europe (CAN) betegner sig selv som Europas største alliance for klima-

og energispørgsmål. Organisationen repræsenterer 140 medlemsorganisationer fra 30 europæiske lande.

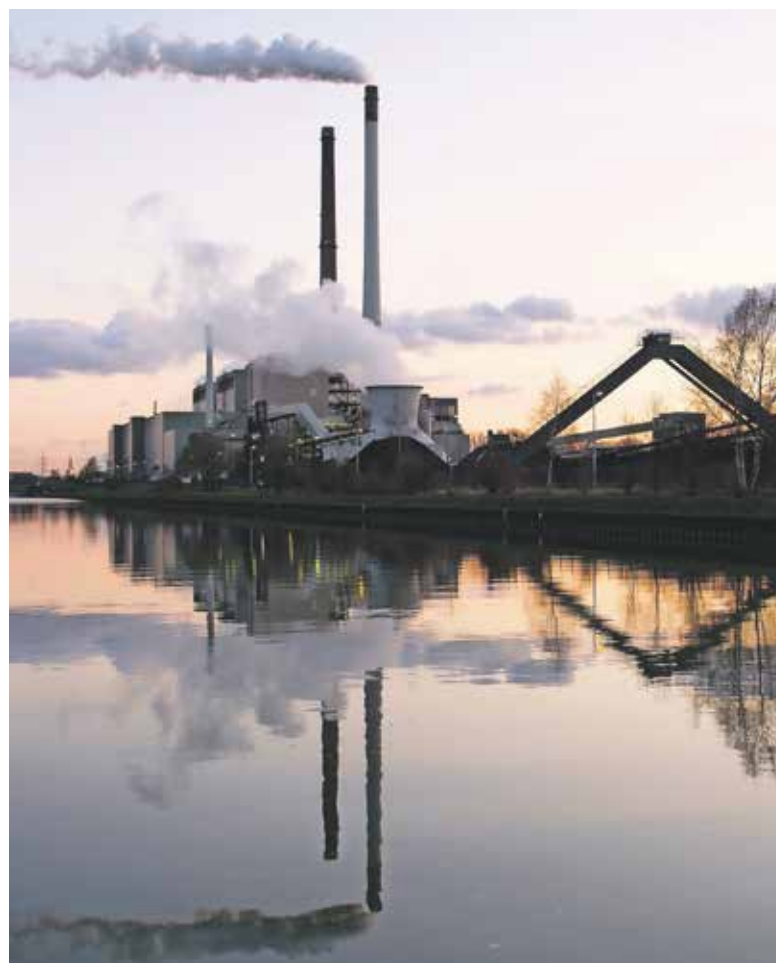
Kæmpefortjeneste for EU-industri

Ifølge Climate Action Network Europe medfører visse regler i ETS, at industrier i EU kan tjene milliarder på undtagelser i stedet for at betale for at forurene.

EU har skabt CO₂ kvotesystemet Emission Trading System (ETS) for at dæmpe CO₂-udledning. Omtrent 45 procent af EU's udledninger af drivhusgasser er ifølge Euractiv omfattet af kvoteordningen. Op mod 12.000 kraftværker, industrier og luftfartsselskaber er således underlagt ETS, og skal købe en CO₂-tilladelse pr ton udledt kuldioxid.

Alligevel kan industriforetagender i EU ifølge rapporten opnå kæmpe profiler på grund af gratis CO₂-kvoter.

Ifølge NGOen løb dette beløb op i 25 mia. euro i perioden 2008-2015. Dertil gik EU-landenes regeringer i samme periode glip af 143 mia. euro i indtægter på grund af gratis tilladelser til at forurene og udlede drivhusgasser. EU's kvotesystem

Kulkraftværket Datteln i Tyskland (Foto: Arnold Paul / Wikimedia Commons)

kritiseres for at sætte alt for mange CO₂-kvoter til salg, hvilket gør det

nemt og billigt at udlede drivhusgasser.

Borgerne betaler prisen

Climate Action Network Europe påpeger i sin rapport, at energitunge industrier får skatterabatter og finanspolitisk støtte for op mod 15 mia. euro.

NGOen fremhæver i rapporten Tyskland som et af de grelleste eksempler. Tyske husholdninger betaler næsten dobbelt så meget for deres elektricitet som de energitunge industrisektorer. Tysk industri får skatterabatter for 17 mia. euro. Det svarer omtrent til Tysklands nationale budget for forskning og uddannelse.

Ifølge Climate Action Network Europe betaler borgerne regningen, blandt andet i form af de 231.554 tidlige dødsfald og 215 mia. euro i sundhedsudgifter om året som følge af luftforurening.

Rapporten fremhæver desuden, at EU's støtte til energitunge industrier og de utilstrækkelige CO₂-mål medfører, at industrien i EU får meget lidt incitament til at være innovativ og sænke udledningen af drivhusgasser. Climate Action Network Europe påpeger, at EU er ved at sakke bag konkurrenter som eksempelvis Kina, der investerer voldsomt i innovation og fornyelse af deres industri og energi.

EU's landbrugspolitik og landbrugsstøtte

EU's landbrugspolitik har medført alt lige fra smør- og kornbjerge til stigende priser på landbrugsjord. Vi bringer her et hurtigt overblik fra 1950'erne og frem til i dag, og vi ser på EU's nye landbrugspolitik, der bliver en realitet inden for de næste par år.

AF DITTE STAUN OG KAREN SUNDS

// Den Europæiske Union skal have en ny landbrugspolitik, og efter EU-valget og udpegningen af en ny EU-kommission i slutningen af 2019 er det forventningen, at et udspil fra den nuværende kommission bliver taget op. Samtidig bliver brexit en realitet, og EU-landenes landbrug står over for alvorlige strukturelle og økonomiske problemer.

Baggrund og historie

EU's landbrugspolitik (The Common Agricultural Policy) – CAP – blev iværksat i 1950'erne, og var en af ja-sidens hovedargumenter for dansk medlemskab. Nu skulle landbruget ansøres til at producere for at undgå mangel på fødevarer og sikre lave priser.

Men den politik førte både til overproduktion og højere jordpriser, mens de lave fødevarerpriser udeblev.

Debatten om "kornbjerge" og "smørbjerge" tog til, og reformer med fokus på ændring af støtten fra at være produktionsafhængig til direkte indkomststøtte blev gennemført.

Landbrugspolitikens to søjler

Efter 2003 består EU's landbrugspolitik af to søjler: Søjle I er den direkte landbrugsstøtte og markedsordningen. Den direkte støtte er nu afkoblet fra produktionen. I stedet er den direkte støtte baseret på krav om krydsoverensstemmelse, som betyder, at man trækkes i støtten, hvis man ikke overholder bestemte regler.

Konsekvensen er mange kontrolbesøg og problemer med retssikkerheden, fordi der er mange skøn. Eksempelvis frygter mange kvægavlere kontrol. For hvordan vurderer en kontrollant eksempelvis, om græsdaekket på en eng er "lavt og jævnt"?

EU skal have ny landbrugspolitik og støtteordning efter 2020. (Foto: Colourbox)

Søjle II finansierer landdistriktpolitikken, som betyder, at pengene anvendes til grønne formål eller til støtte til lokal udvikling. Søjle II forudsætter national medfinansiering krone til krone. Det vil sige, at for hver krone EU udbetaler, skal medlemslandet betale et tilsvarende beløb.

Reformen af EU's landbrugspolitik 2014-2020

Efter godt to års forhandlinger mellem Ministerrådet, Kommissionen og EU-Parlamentet (som med Lissabontraktaten har fået medindflydelse på landbrugspolitikken) vedtog

landbrugsministrene i december 2013 en reform for 2014-2020. Hovedelementerne er:

Landbrugsstøtten består, men omfordeles og reduceres. De 12 medlemsstater, der nu får den højeste direkte støtte pr. hektar, skal afgive støtte til de 12 stater, der får mindst. Det sker gradvis frem til 2020. For Danmark er det en reduktion på ca. 9%.

En ung nystartet landmand vil fremover kunne få op til 25% mere i støtte i fem år, hvis han ansøger om den ekstra støtte, inden han fylder 40 år. Ansøgere som lufthavne kan fremover som udgangspunkt ikke modtage landbrugsstøtte. Medlemslandene har mulig-

hed for at udelukke yderligere ansøgere.

Der indføres forbedrede muligheder for at yde fx engangskompensation til miljø- og klimavenlige tiltag samt til innovation.

En del af støtten udbetales på betingelse af, at landmanden gennemfører en række tiltag for permanente græsarealer, dyrkning af forskellige afgrøder og udlægning af "særlige miljøfokusområder". Kravene gælder kun for konventionelle landbrugere og bedrifter af en vis størrelse.

Det er muligt for medlemsstaterne at overføre en del af midlerne fra den direkte støtte til landdistrikterne. Men landbrugets hovedorganisation lægger pres for at sikre mest mulig direkte hektarstøtte, og dette pres vil stige i takt med at dansk landbrug mister 6.6 mia. kr. frem mod 2020.

Der er givet håndslag på, at hvis budgettet ser ud til at skride, skal støtten skæres. Små landmænd, der modtager mindre end 2.000 euro undtages dog.

Fremtiden

EU's landbrugspolitik, CAP, er på mange måder kontroversiel. Der er dokumenteret "landgrabbing", som betyder at jorden koncentrerer på færre hænder. Omkring 20% af farmerne modtager hele 80% af EU-støtten.

Der har været fremsat hensigtserklæringer om at ændre på EU's arealstøtte, men som med andre politikområder, vil en sådan ændring skabe konflikt med storlandbrugets og pengemændenes interesser. Derfor kan man tvivle på, at der tages dramatiske opgør, og alt tyder på, at EU-kommissionen vil fastholde søjle 1 som bærende element i EU's landbrugspolitik. Den eneste justering ser ud til at blive, at en større del af støtten gives til medlemslandene, som får ansvaret for at fordele – efter kriterier fastsat af EU.

Danmark bør selv bestemme sin landbrugspolitik

EU's landbrugspolitik medfører et ønske om at producere mange fødevarer billigt, selvom det sker på bekostning af miljø og dyrevelfærd. I stedet burde man belønne landmænd, der arbejder for bæredygtig produktion af kvalitetsprodukter.

AF LAVE K. BROCH, 1. SUPPLEANT TIL EU-PARLAMENTET FOR FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

// EU har forbudt medlemsstaterne at lave kampagner for nærproducerede – og dermed mere klimavenlige – fødevarer. Da det svenske Livmedelsverk i 2011 lavede klimavenlige kostråd og anbefalede svenskerne, at de skulle købe nærproduceret mad, protesterede EU-kommissionen, fordi man mente, at det var en handelshindring. Det

endte med, at den svenske regering opgav ideen.

Øget kvalitet og bedre dyrevelfærd

Dette er et eksempel på EU's store magt, og det er på tide, at denne magt ruller tilbage. Vi skal i Danmark selv kunne bestemme, hvordan vi kan skabe et mere bæredygtigt landbrug og sikre fødevarer af høj kvalitet til forbrugerne.

Landbruget burde både være økonomisk bæredygtigt for vores landmænd og bæredygtigt for natur og miljø. Vi burde også have et højt dyrevelfærdsniveau, så det f.eks. bliver

et krav, at alle danske køer kommer på græs mindst en gang om året, som det er i Norge og Sverige.

Kvaliteten må ikke sænkes

EU's komplicerede regler har gjort det sværere at drive familielandbrug, og der er et konstant pres for at landmænd skal producere billigere. Dette fører til, at der skal svækkes på miljø- og dyrevelfærdsregler for at levere billigere fødevarer. Men det er forkert at bevæge sig i denne retning.

Det er vigtigt, at vi i Danmark ikke falder

for fristelsen til at svække på kvalitetskrav for at konkurrere med lande, hvor der ikke stilles høje krav. Vi bør i stedet tilstræbe kvalitetskrav på niveau med lande som Norge og Sverige.

Så længe vi er med i EU, vil man kunne løse problemerne ved at give kompensation til danske fødevarerproducenter, så vi i Danmark får miljø- og dyrevelfærdskrav på niveau med de andre nordiske lande. Man kunne finansiere dette via færre afgifter på disse fødevarer eller ved offentlig støtte til dem, som lever op til høje miljø og dyrevelfærdsregler.

Hvad har EU betydet for landbruget i Europa?

EU's landbrugspolitik og landbrugsstøtten har haft gennemgribende konsekvenser for landbruget i medlemslandene, men har også medført store samfundsændringer.

AF DITTE STAUN OG KAREN SUNDS

// EU's fælles landbrugspolitik (CAP) har betydet radikale ændringer i rammevilkårene for landmænd i hele EU. Landbrugspolitikken har altid fyldt og fylder fortsat meget i EU-budgettet, og den er helt afgørende for den måde landmænd i unionen producerer – og ikke producerer – på.

De massive støtteordninger har i perioder udgjort mere end halvdelen af EF/EU-budgettet. Støtten er givet i form af direkte indkomststøtte, eksportstøtte, importtold og støtteopkøb.

Dermed har landbrugspolitikken sammen med kompleks lovgivning, kontrol- og strafferegimer både ændret og dikteret landbruget – herunder ikke mindst den enkelte landmands hverdag og liv.

CAP – et skoleeksempel på EU's voldsomme betydning

CAP er måske det tydeligste eksempel på, hvordan EU påvirker hverdagen. Det gælder både hverdagen for landbruget som erhverv og gruppe, for landmanden som producent og menneske og for "alle vi andre" – som fødevarerforbrugere, naturbrugere og naboer.

Ligeledes er EU's landbrugspolitik et eksempel på, hvordan EU forårsager enorme samfundsændringer. Landbrugsstøtten er gået fra direkte indkomststøtte til en såkaldt "afkoblet" arealstøtte, hvilket har medført, at støtten har kapitaliseret sig i høje jordpriser. Dette har medvirket til at forstærke bevægelsen fra mange små brug til få store brug. Det er en tendens vi kender fra Danmark, men det

EU's landbrugsstøtte har i perioder medført overproduktion. Her olivenmarker. (Foto: Colourbox)

har også fundet sted i resten af unionen, ikke mindst i Østeuropa.

Ifølge dokumentation fra forskeren Sylvia Kay (MA, London School of Econo-

mics) sker der massiv "landgrabbing", altså spekulation og opkøb – og dermed jordkoncentration – i EU. Fordi støtten nu gives pr. hektar, er der enorme fordele ved at opkøbe

store mængder jord. Banker, investerings- og pensionsfonde og andre finansielle aktører køber jorden op. Kay kalder disse "new land brokers".

Dermed sker der et skred fra landbrug ejet af landmænd med basis i lokalsamfundene til et landbrug drevet på vegne af store finansielle interesser.

Kay påviser, at i 2016 ejede 2,4% af "farmerne" i Bulgarien 84% af jorden. Ser man på fordelingen af landbrugsstøtten i 2013, fik 1,1% af "farmerne" i Bulgarien 51,7% af støtten. Jordprisen i landet er steget fem gange fra år 2000 til 2014.

Den seneste stigning skete som reaktion på en omfattende liberalisering af opkøb af landbrugsjord, som – også her – blev gennemført i 2016.

Jordkoncentration uden stigning i indkomstniveau

Jordkoncentrationen, eller "jorduligheden" i EU er på samme niveau som i eksempelvis Brasilien og Colombia.

Ifølge Kay er der tæt sammenhæng mellem den ekstreme jordkoncentration i EU og den meget ulige fordeling af CAP-støtte. Hun understreger, at: "Jordkoncentration og CAP-støtte er altså hinandens skygge og forstærker hinanden over tid".

Den irske landbrugsøkonom Alan Matthews påpeger, at "på det lange sigt influerer landbrugsstøtten på landbrugets struktur, men ikke på indkomstniveauet i landbruget".

Udviklingen bekræfter, at dette ikke bare er "almindelig strukturudvikling", men at EU's landbrugspolitik er en stærk årsag.

Landbrug & Fødevarers EU-politiske chef:

EU's landbrugspolitik har haft positive konsekvenser

Hvad mener dansk landbrugs største interesseorganisation om EU's landbrugspolitik?

Vi har stillet en række spørgsmål til Landbrug og Fødevarers EU-politiske chef, Niels Lindberg Madsen, der forklarer om L&F's syn på støtteordninger, jordpriser, Brexit og meget andet.

AF PER BERGHOLDT JENSEN

Folkebevægelsen: Hvilke både positive og negative konsekvenser har EU's landbrugspolitik haft for dansk landbrug i årenes løb?

Niels Lindberg Madsen, L&F: I det store billede har EU's landbrugspolitik stort set kun haft positive konsekvenser for dansk landbrug og fødevarerindustri. Det har først og fremmest skabt adgang til et indre marked på omkring 500 mio. forbrugere. Reglerne for det indre marked har desuden betydet, at eksportører ikke har skullet forholde sig til 27 forskellige regelsæt. Dermed har det bidraget til meget mere ens konkurrencevilkår – og samtidigt lagt stramme begrænsninger på mulighederne for, at andre EU-lande har kunnet yde statsstøtte til at skabe konkurrenceforvridning.

Endelig har EU været med til at skabe markedsadgang til forskellige markeder på

verdensmarkedet. Og så har danske landmænd i mange år modtaget en direkte støtte, som blandt andet har kunnet anvendes til investeringer m.v.

Men EU's landbrugspolitik er en politik for hele EU og alle EU's landmænd. Derfor vil der altid være elementer i EU's landbrugspolitik, som vi gerne ville have haft anderledes. Men sådan skal det være. EU's landbrugspolitik skal – som det også fremgår af traktaten – afveje mange hensyn: små landbrug, store landbrug, forbrugere, fødevarerindustrien, grønne organisationer, skatteydere bare for at nævne nogle af de væsentlige.

Hvilke globale konsekvenser har EU's landbrugspolitik haft? F.eks. i relation til udviklingslande?

EU er p.t. verdens største eksportør af landbrugs- og fødevarer. Den position – med de deraf følgende store eksportindtægter og beskæftigelse til følge – er blandt andet et

resultat af den fælles landbrugspolitik. Den position er ofte blevet brugt til at kritisere EU's landbrugspolitik – og det gælder ikke mindst i forhold til eksport til udviklingslandene. Efter Landbrug & Fødevarers opfattelse er det en urimelig kritik. Langt hovedparten af vores eksport går til velstående dele af verden – alene fordi europæiske fødevarer generelt er relativt dyre, og dermed først og fremmest kan afsættes på velstående markeder.

Men europæiske og danske fødevarer sælges også i udviklingslandene, og der konkurrerer vi selvfølgelig med lokale producenter. Men først og fremmest konkurrerer vi med andre globale storeeksportører fra fx Brasilien, New Zealand og USA – og derfor bør man stille sig selv det spørgsmål, hvad man tror, der ville ske, hvis europæiske virksomheder trak sig ud af disse markeder? Endelig skal man huske, at EU er den handelsblok, der har den største import af varer fra udviklingslandene.

Kritikere af EU's landbrugsstøtte mener, at jordpriserne i Danmark er steget markant som følge af arealstøtte, og de mener, at det gør det langt sværere for unge landmænd at købe jord. Hvordan forholder L&F sig til denne kritik?

EU's landbrugspolitik og herunder arealstøtten har selvfølgelig en indvirkning på jordprisen. Men der er også mange andre faktorer, der har indvirkning på jordprisen – blandt andet krav om sammenhæng mellem antal dyr og areal.

Men det ændrer ikke ved, at det er en stor udfordring at få flere unge landmænd ind i erhvervet. Det er et problem i Danmark og resten af EU.

Men det er også et problem andre steder i verden, hvor man ikke har EU's landbrugspolitik. Man bør derfor stille sig selv det spørgsmål, om man tror, det ville være nemmere for unge landmænd, hvis man fjernede arealstøtten? Det tror L&F ikke.

fortsættes side 3 nederst...

Konsekvenserne af EU's landbrugspolitik for dansk landbrug

Dansk landbrug har ændret sig markant siden Danmark meldte sig ind i EF i 1972. Men hvor mange af disse ændringer kan tilskrives EU? Vi tager et kig på konsekvenserne af EU's landbrugspolitik for dansk landbrug.

AF KAREN SUNDS OG DITTE STAUN

// EU-medlemskabet har fundamentalt ændret retningen for dansk landbrug. Strukturudviklingen har været bestemt af to mål: At opnå mest mulig landbrugsstøtte, og at fjerne begrænsninger på størrelsen på landbrug. Disse mål har styret omlægningen af landbruget i Danmark.

Denne udvikling kommer tydeligt til udtryk i antallet af landbrug de seneste år. I 2010 var der 40.000 landbrug i Danmark, hvoraf 14.000 var heltidslandbrug. I dag er der kun ca. 10.000 fuldtidslandmænd tilbage. Det er et fald på over 28 procent på kun 8 år. Det betyder, at de tre målsætninger, som landbruget egentlig skulle opfylde: Fødevarer sikkerhed, fornuftig indtjening og bæredygtighed, reelt ikke bliver opfyldt i dag.

Dyr jord og generationsskrifteproblemer

Foruden at være skæv i sin incitamentsstruktur, er EU-støtten permanent og gives efter produktionsomfang. Det betyder, at storbrug favoriseres, og at der indbygges en mekanisme for høj prisdannelse på jord og ejendomme.

Når jordprisen er høj og priser på afgrøder lige så, bliver der fokus på at få alle marginerne med. Høje jordpriser giver øget gældsætning, som presser landmænd til at forstærke brugen af kemi og gødning, samt til øget effektivisering af maskineri og animalsk produktion - med deraf følgende problemer med

Antallet af fuldtidslandbrug er faldet fra 14.000 til 10.000 i Danmark siden 2010. (Foto: Colourbox)

dyrevelfærd og miljøbelastning. Starten på denne spiral er i høj grad EU's landbrugspolitik.

De to mekanismer skaber et generationsproblem. Den generation, der fik prisstigningerne, klarer sig, men næste generation kan ikke komme ind i erhvervet. Den generation, der ejer kapitalgodet, når subsidierne afskaffes, står altså over for et kapitaltab. Derfor er det ekstremt vanskeligt at ændre på disse tilskud. Landbruget står i det, som Jan Holm Ingemann, lektor ved Aalborg Universitet, kalder en "subsidiesump".

Gældssump og konkurser

Der er pumpet milliardstøtte ind i dansk landbrug. Alligevel står vi med en fødevarer sektor,

der er på kanten af et gældssammenbrud.

Forgældelsen er ikke ny, men satte for alvor ind i starten af 1980'erne, mens vi i 2008 så en spekulations- og gældsølge som følge af finanskrisen. I dag er situationen historisk alvorlig.

Landbruget samlede gæld er mere end 400 mia. kr. Den forøges med flere mio. dagligt på trods af kapitalindsprøjtning fra EU og staten.

Men hele 80% af landbrugsstøtten går ifølge Landbrugsavisen direkte til kreditorer - til banker og foderstofselskaber. Journalist og biolog Jørgen Steen Nielsen påpeger i sin bog *Hvad vil vi med landbruget?*, at hver fjerde landmand i Danmark befinder sig på randen af konkurs.

Kapitalfonde kan opkøbe danske landbrug

"Svaret" på denne krise var en ændring af Landbrugsloven i 2015. Væk er nu bopælspligten, kravet om landbrug som hovederhverv og uddannelseskravet. Den nye landbrugslov muliggør, at udenlandske investorer og kapitalfonde nu kan opkøbe danske landbrug.

Vi ved ikke, hvor stort et dansk areal, der allerede er blevet købt op. Regeringen vil ikke føre tilsyn med dette på trods af pres fra flere af landbrugets organisationer. En tilsvarende politik er blevet gennemført i andre EU-lande.

Ifølge Jørgen Steen Nielsen er investorerne interesse "det højst mulige afkast", og han påpeger, at "en opkøbt bedrift kan blive genstand for spekulation i jordprisernes stigning og fald."

Gældskrise truer lokalsamfunds livsform

Konsekvensen af disse forhold kan blive en stadig større koncentration af landbrugsjord i færre og større landbrug, som i mange tilfælde vil være ejet af kapitalfonde og blive drevet af personer uden bopæl på landbrugene eller tilknytning til lokalsamfundene.

Dermed handler EU's landbrugspolitik også om, at landdistrikternes lokalsamfund og deres fælles historie, livsform og kultur bliver truet. I Sydeuropa er mange landsbyer nærmest forvandlet til spøgelsesbyer. Noget tilsvarende kan ske i Danmark, hvis vi ikke bremser udviklingen.

...fortsat fra side 2 nederst

Hvordan vil EU's bebudede ændringer af landbrugsstøtten kunne påvirke dansk landbrug, f.eks. den foreslåede ændring af arealstøtten, hvor større landbrug muligvis vil få mindre støtte?

Europa-Kommissionen har lige fremlagt sit forslag til, hvordan landbrugspolitikken skal se ud efter 2020. Det skal nu diskuteres i både Rådet og Europa-Parlamentet, så det endelige resultat kan meget vel se meget anderledes ud, end det vi lige har set. Men det er rigtigt, at et af forslagene er at lægge et loft på støtten pr. bedrift. Vores vurdering er, at det ikke i afgørende grad vil påvirke dansk landbrug som helhed. Men det kan ramme enkeltbedrifter meget, meget hårdt. Blandt andet derfor er vi modstandere af forslaget.

Men primært er vi modstandere, fordi vi anser arealstøtten som en betaling for de højere omkostninger, der følger af de politisk vedtagne standarder og højere krav, som europæisk landbrug producerer under. Og de højere omkostninger ligger på hele produktions uanset arealets størrelse.

Hvilke konsekvenser forudser L&F, at Brexit vil få for dansk landbrug og landbrugseksport?

Landbrug & Fødevarer mener, at EU har været til gavn for dansk landbrug. (Foto: Colourbox)

ten? Og har L&F noget bud på konsekvenserne for det britiske landbrug?

Det svar afhænger helt af, hvilken aftale, som Storbritannien og EU27 indgår. Eller om der slet ikke kommer en aftale. Men fortegnet for svaret vil være det samme: Negativt.

Alt andet end fortsættelse af britisk medlemskab af det indre marked og EUs toldunion vil her og nu medføre ekstra omkostninger og tab for danske eksportører. På

sigt er vores frygt, at Storbritannien indgår frihandelsaftaler, hvor de accepterer import af landbrugs- og fødevarer, der ikke lever op til EUs krav og standarder - både med hensyn til produkter og den måde de produceres på. Dermed åbnes der for en ulige konkurrence og en underminering af EUs indre marked. Det er en frygt som britisk landbrug også frygter: at de bliver udsat for unfair konkurrence fra importerede varer - og at de mister den di-

rette adgang for deres produkter til EUs indre marked.

Hvilke fordele og ulemper ville dansk landbrug have ifølge L&F, hvis Danmark stod uden for EU? F.eks. set i forhold til lande til som Island, Norge og Schweiz?

Dansk landbrug ville stort set kun have ulemper (hvad der er et for mildt ord), hvis Danmark stod uden for EU, jf. vores vurdering af fordelene ved at være en del af EUs landbrugspolitik.

De nævnte lande, Island, Norge og Schweiz er rige lande, hvor landbruget reelt kun producerer til deres hjemmemarked. Hvis Danmark stod uden for EU, ville vi som storekøber blive ramt hårdt med store negative konsekvenser for arbejdspladser i fødevarerindustrien og eksportindtægter. Fordelene er meget svære at se.

Hvilke anbefalinger har L&F til EU's landbrugspolitik?

Landbrug & Fødevarer ønsker en landbrugspolitik, der gradvis justeres, så den på samme tid understøtter produktionen af konkurrence- og bæredygtige landbrugs- og fødevarer, og samtidigt afspejler holdningerne i det europæiske samfund.

EU's landbrugspolitik rammer u-landene

EU's landbrugspolitik og landbrugsstøtte har haft store negative konsekvenser for en lang række udviklingslande, mener Morten Nielsen, sekretariatsleder i Afrika Kontakt. Her forklarer han, hvordan EU påvirker nogle af verdens fattigste og mest udsatte befolkningsgrupper, og hvordan EU's politikker medvirker til at drive folk på flugt fra deres hjemlande.

AF PER BERGHOLDT JENSEN

// EU's landbrugspolitik har ikke kun betydning for medlemslandene og deres landbrug. Langt væk fra Europa kan EU's politikker på landbrugsområdet nemlig også mærkes.

Vi har bedt Morten Nielsen, der er sekretariatsleder i Afrika Kontakt om at forklare, hvordan EU's landbrugspolitik påvirker udviklingslandenes muligheder for at eksportere landbrugsprodukter – og dermed også deres økonomiske udvikling.

Afrikanske mælkeproducenter presses af EU

“EU's landbrugsstøtte er enorm. Næsten 38% af EU's budget går til landbrugsstøtte, hvilket svarer til over 400 mia. kroner hvert år. Selvom der ikke længere er eksportstøtte, så nyder EU's landbrug stadig godt af en række støtteordninger, der giver en voldsom konkurrencefordel over lokale bønder i udviklingslande. For eksempel er der en dansk virksomhed, der laver mejeriprodukter i Vestafrika, hvor det bedre kan betale sig, at få mælkepulveret transporteret hele vejen fra EU end at få det fra de lokale bønder. Det kan lade sig gøre, fordi hver ton mælk i EU får ca. 500 kr. i støtte. Det gør det svært for de lokale landmænd i udviklingslande. Det bliver svært både at konkurrere på deres eget marked og eksportere,” siger Morten Nielsen.

Ifølge Morten Nielsen bliver de lokale fødevarerproducenter og fødevaremarkederne i eksempelvis Afrika også voldsomt påvirket af EU's landbrugspolitik.

“Tag eksemplet med eksport af mælkepulver til Afrika. Der er masser af lokale landbrug, men de har svært ved at konkurrere med det

(Foto: Neil Palmer (CIAT) / Wikimedia Commons)

EU's politikker skader udviklingen i det globale syd, mener Afrika Kontakt.

billige mælkepulver fra EU. Mellem 2005 og 2015 er der næsten sket en fordobling af den eksport til Vestafrika. Det er understøttet af landbrugsstøtten, men man har også lavet handelsaftaler med en række afrikanske regeringer med krav om, at man ikke må sætte reelle tariffier på import af mælkepulver. For de afrikanske lande betyder det, at kommer der nye regeringer, som gerne vil understøtte det lokale landbrug, så bliver det meget svært.”

EU undergraver madsuverænitet

Morten Nielsen påpeger, at EU's handelsaftaler og landbrugspolitik påvirker globale fødevarerpriser til skade for udviklingen i det globale syd. Han fremhæver, at den voldsomme EU støtte til EU's landbrugssektor har stor betydning for udviklingen af landbruget i det globale Syd.

“Alle fine tanker om regionalt samarbejde, Syd-Syd samarbejde med videre, er tom snak fra EU's side, da man samtidig undergraver

den lokale landbrugsproduktion ved at dumpe landbrugsprodukter på udviklingslandenes markeder,” siger Morten Nielsen.

Han understreger, at EU og de fleste af EU's medlemslande samtidig bruger udviklingsbistanden til at fremme en industrialiseret landbrugsform.

“De bruger bistandskroner, så landsmænd fra EU kan købe jord op eller på anden vis investere i industrialiseret landbrug i udviklingslande. Ofte for at producere eksportprodukter, hvilket yderligere undergraver disse landes madsuverænitet,” siger Morten Nielsen.

Når en så vigtig sektor som landbruget bliver truet af EU's politikker, så har det naturligvis voldsomme konsekvenser for udviklingslandene, herunder ikke mindst landbefolkningen, understreger han.

Migranter: På flugt fra EU's politikker

Det forhold, at EU's landbrugspolitik har spil-

let en negativ rolle for udviklingen i det globale syd, hænger ifølge Morten Nielsen sammen med, at landbruget i udviklingslande er den største sektor, og der hvor flest mennesker finder deres indtægt og livsgrundlag.

“Hovedparten af verdens fødevarer produceres af småbønder, selv om de har mindre end 10% af jorden. Men de taber i det globale spil, hvor EU underminerer verdenspriserne på fødevarer. Det betyder en voldsom migration til storbyerne i mange udviklingslande, og det betyder, at mange unge forsøger at finde lykken i et EU-land,” siger Morten Nielsen.

“Selv om vores regering kalder disse mennesker for fattigdomsflygtninge, så er de i virkeligheden politiske flygtninge. Mange flygter på grund af konsekvenserne af den politik, som EU har på landbrugsområdet.”

Afrika Kontakt

Afrika Kontakt er en solidaritetsbevægelse, der sammen med græsrodsbevægelser fra hele verden kæmper for grundlæggende forandringer i det globale politiske og økonomiske system.

Afrika Kontakt tror på, at en mere lige og retfærdig verden er mulig. Organisationen støtter sociale bevægelser i det globale Syd i deres kamp for demokrati, rettigheder og en mere lige fordeling af samfundets ressourcer.

Afrika Kontakt arbejder på at påvirke beslutningstagere i Danmark, EU og globalt, og på at mobilisere og informere befolkningen i Danmark om de forhold, der skaber ulighed, og de muligheder der er for at skabe forandring.

Læs mere her: www.afrika.dk

EU's landbrugspolitik bør ændres

Landbrugsstøtten er EU's i særklasse største udgiftspost, men alligevel har EU's landbrugspolitik aldrig været hensigtsmæssig. Sven Skovmand giver her nogle bud på, hvad der bør ændres.

AF SVEN SKOVMAND

// EU's landbrugspolitik har aldrig været udformet på en hensigtsmæssig måde. Det skyldes, at dens hovedformål oprindeligt var at være til gavn for Frankrig, som ikke havde så stor en produktion af industrivarer som Tyskland, men til gengæld havde en langt større produktion af landbrugsvarer.

Derfor sørgede man for, at franske landbrugsvarer blev beskyttet mod konkurrence fra lande uden for EU, og EU garanterede i øvrigt høje priser, som kunne tilskynde landmændene til at øge deres produktion.

Den officielle begrundelse for denne politik var, at EU skulle være selvforsynende. Det var noget vrøvl, for produktionen af forarbejdede fødevarer førte til en øget indførsel af foderstoffer, som især kom fra u-landene. Men der kom ganske rigtigt en stærk stigning i produktionen, som snart blev så stor, at den oversteg forbruget.

Da EU havde garanteret høje priser, var der kun to udveje. Den ene var at oplagre de overskydende landbrugsvarer, den anden at sælge dem til lave priser på verdensmarkedet. Især den sidste metode blev kritiseret, fordi den gjorde det svært for lokale producenter i u-landene at få en ordentlig pris for deres varer.

Omlægning af landbrugsstøtten

Det var baggrunden for, at man i 2003 omlagde systemet, så hovedparten af EU's landbrugsstøtte blev givet i form af et tilskud til landmændenes areal – et tilskud som blev givet uden hensyn til, om landmændene dyrkede jorden eller ej.

Tanken blev dog ikke helt gennemført, for der gives fortsat støtte til forskellige former for fødevarer, for eksempel sukker. Og da EU's udgifter til landbrugsformål er en stor udgift på budgettet, er der grund til at overveje en ændring af systemet – hvad enten der bruges flere eller færre penge.

Fjern arealstøtte

Den første og mest indlysende ændring af landbrugsstøtten må være, at støtten til et bestemt areal ophører, hvis det går over til en anden ejer. Landmændene skal altså bevare støtten, så længe de driver jorden. Men hvis de sælger jorden eller dele af den, vil køberne ikke få den støtte, som de selv har fået.

Dette forhold vil naturligvis betyde, at prisen på landbrugsjord vil falde, fordi køberne af jorden ikke kan regne med at få penge fra EU som tilskud. Men det er der ingen grund til at være ked af, for prisen på jorden er i dag uhyggelig høj. Hvis den falder, vil det ikke være til skade for landbruget.

Tværtimod kan det gøre det lettere for unge landmænd med begrænsede midler at erhverve jord.

Miljøvenlig støtte

Den anden ændring i EU's landbrugsstøtte må være, at man giver mulighed for at gøre støtten miljøvenlig. Det må være muligt for

de enkelte lande at ændre støttebeløbet, så landmænd får nedsat støtten, hvis de bruger plantegifte, og får forøget støtte, hvis de dyrker deres jord uden at bruge plantegifte eller på anden måde driver deres landbrug miljøvenligt.

Ud over, at dette system vil føre til et sænket forbrug af plantegifte, vil det også tilskynde landmændene til at have mindre marker og et mere varieret plantevalg, end de har i dag. Risikoen for skadeangreb i markerne forøges nemlig drastisk med markernes størrelse.

Giv u-landenes landbrug bedre vilkår

Den tredje ændring af landbrugsstøtten – der nok vil møde mest modstand – bør være, at man gør det lettere for u-landene at sælge landbrugsvarer til os.

Hvis det sker gradvis, vil EU's landmænd kunne omstille sig til kun at dyrke produkter, som de kan producere billigere, end man kan gøre i u-landene. Det vil på samme tid være til gavn for u-landene og for EU's forbrugere.

Der er noget råddent i EU-systemet...

AF RINA RONJA KARI,
MEDLEM AF EU-PARLAMENTET FOR
FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

// I EU kan regler og love brydes uden konsekvenser, hvis man befinder sig højt nok oppe i systemet. Udnævnelsen af EU-kommissionens generalsekretær Martin Selmayr er seneste eksempel på tvivlsomme EU-sager, der vidner om et system med en pilrådden kultur.

Hvis Shakespeare havde levet i dag, kunne Hamlet have sagt "There is something rotten in the EU". En lang række sager viser, hvordan en pilrådden kultur gennemsyrrer EU-institutioner.

Præcis som Hamlets Kronborg er skueplads for rænkespil, hvor Claudius ikke skyr nogen midler for at komme på tronen, således har EU-kommissionens formand,

Jean-Claude Juncker, gjort alt for at udnævne sin egen proselyt Martin Selmayr til generalsekretær for EU-kommissionen.

Selmayr var stabschef for Juncker, men det berettigede ikke til dette avancement. Derfor udnævnte Juncker først Selmayr til vicegeneralsekretær for kommissionen. Efter få minutter i denne stilling mente Juncker, at formalia var opfyldt, og Selmayr blev – uden nogen konkurrenter – indsat som chef for EU-kommissionens 33.000 ansatte. I øvrigt en voldsomt upopulær chef, der omtales som "Berlaymont-monstret" på grund af sin autoritære ledelsesstil.

Processen vakte ramaskrig, og EU-Parlamentet vedtog 18. april en resolution med lammende kritik af forløbet, hvor man betegner Selmayrs udnævnelse som en "kuplignende handling, der var på

kant med loven og muligvis endda overskred lovens grænser."

Alligevel har sagen ingen konsekvenser. EU-Parlamentet er magtesløst, og Selmayr og Juncker fortsætter uanfægtet. At Juncker overhovedet blev Kommissionsformand er i sig selv dybt angribeligt. Som skatte- og premierminister i Luxembourg var Juncker dybt involveret i at gøre landet til et skattely. Han er dermed medansvarlig for, at milliarder af euro har kunnet finde vej uden om statskasserne i EU og havne i skattely. I stedet for at blive brugt på sundhed og social velfærd til gavn for EU's borgere, så havde pengene i skattely for velhavere og multinationale virksomheder.

Det er denne person, som EU's ledere mener har den moralske habitus til at lede Den Europæiske Union. Junckers involvering i skattelyskandalen har desuden været

Foto: Olivier Hansen

helt uden konsekvenser for ham. Derimod blev de to whistleblowers, som afslørede sagen, dømt ved en domstol i Luxembourg.

Men Juncker er langt fra den eneste topfigur, der har sået tvivl om kulturen i EU-systemet. Eksempelvis gik portugisiske Manuel Barroso fra at være EU-kommissionens formand til – efter en obligatorisk pause – at blive lobbyist i millionklassen for amerikanske Goldman Sachs. Oven i købet kunne han hæve 50.000 kr. om måneden i EU-pension, hvilket ikke gør sagen

mindre utiltalende.

Barroso kender embedsværket i EU ud og ind, og hans netværk er uvurderligt for en stor international virksomhed. Men selvom alle alarmklokker naturligvis burde ringe, så har EU ikke forhindret denne type udnævnelser, selvom de sår voldsom tvivl om EU-toppens upartiskhed og troværdighed. For hvis interesser tjener de mon egentlig, hvis de har udsigt til en million-gage i nogle af verdens største firmaer, den dag de forlader EU-systemet?

I Bruxelles taler man ligefrem om "svingdøren" mellem EU-systemet og det private erhvervsliv. Det sætter et kæmpe spørgsmålstegn ved troværdigheden i hele EU-systemet.

Et gammelt ordsprog siger, at "en fisk rådner fra hovedet og nedefter". Intet kunne være mere dækkende for EU-toppen.

Roadtrip i Jylland

// Det er ikke nogen hemmelighed, at arbejdet i EU-parlamentet er meget langt væk fra befolkningens hverdag!

Derfor drog Rina Ronja Kari sammen med politisk rådgiver Ditte Staun og pressemedarbejder Freja Wedenborg i sidste måned på roadtrip til Nord-, Midt- og Vest-Jylland for at tale EU, Brexit og mulighederne ved et Daxit med lokale borgere og på arbejdspladser.

“Det var virkelig skønt at komme ud af boblen nede i EU-parlamentet og møde borgere, arbejdspladser og lokale medier. Vi mødtes for eksempel med fiskere i Thyborøn for at snakke Brexit og chauffører i Skive for at snakke om social dumping på vejene,” fortæller Rina Ronja Kari.

Turen var arrangeret i samarbejde mellem landskontoret i Tordenskjoldsgade og Folkebevægelsens lokale komitéer.

“De aktive lokalkomitéer rundt om i landet bliver helt afgørende i den kommende valgkamp, så jeg tør godt love, at vi kommer til at se flere af den slags besøg,” siger Ditte Staun.

Hun understreger, at lokalkomitéer, der har idéer til debattmøder, virksomhedsbesøg og lignende i deres område, meget gerne må kontakte hende på ditte@folkebevaegelsen.dk

(Foto: Folkebevægelsen)

Der blev også tid til lidt plakatopsætning!

Virksomhedsbesøg på Thise Mejeri i Nordsalling

TV Midt-Vest tog hul på valgkampen med EU-debat

Gadeuddeling med lokale medlemmer i Viborg

Morgenbesøg hos Thyborøn Havns Fiskeriforening, her med formand Kurt Madsen

FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU INDKALDER HERMED TIL LANDSMØDE 2018

Landsmødet finder sted den 27-28. oktober 2018

og vil blive afholdt hos 3F, Hadsundvej 184, 9000 Aalborg

Foreløbig dagsorden (ændringer vil forekomme)

1. Åbning
2. Politisk, parlamentarisk, organisatorisk beretning
3. Landsmødeudtalelse
4. Årsplan
5. Forslag til valggrundlag
6. Valg af kandidater til EU-parlamentsvalg 2019
7. Uddeling af dansk og international træskopris
8. Regnskab 2017 og budget 2019
9. Valg af revisor
10. Indkomne forslag
11. Valg af landsledelse
12. Eventuelt

Tidsfrister

- Forslag til kandidater til landsledelsen: Den 5. oktober
- Indkomne forslag: Den 5. oktober

Der er ingen frist for forslag til kandidater til EU-parlamentsvalg. Men hvis man ønsker en beskrivelse fremsendt til de delegerede, skal materialet være landssekretariatet i hænde senest den 5. oktober.

- Ændringsforslag til vedtægter: Den 12. oktober
- Frist for tilmelding af delegerede og gæster: Den 12. oktober

Delegerede og gæster

- Alle komiteer har ret til at sende fem delegerede til landsmødet. For hver yderligere 50 betalende medlemmer udover 100 medlemmer har komiteerne ret til yderligere én delegeret
- Tilsluttede organisationer har ret til to delegerede
- Gæster (har ikke stemmeret) er meget velkomne til samme pris som delegerede
- Tilmelding kan ske via blanket på hjemmesiden, pr. mail eller post.

Pris

- Landsmødegebyret er 350 kr. Hertil kommer betaling for måltider
- Alle får tilbudt rejseudligning

TILMELDING TIL LANDSMØDE

i Folkebevægelsen mod EU den 27.-28. oktober 2018

___ Delegerede ___ Gæster

___ Jeg tilmelder mig Folkebevægelsens Landsmøde oktober 2018

(350 kr. incl. ret til billigste rejserefusion)

___ Jeg vil gerne bestille middag/fest lørdag (190 kr.) ___ **vegetar**

___ Jeg vil gerne bestille frokost søndag (90 kr.) ___ **vegetar**

___ Jeg ønsker morgenmad søndag (30 kr.)

___ Jeg ønsker oplysning om overnatningsmuligheder

Beløbet _____ kr. er indbetalt på kt: 9860-0000025100/giro 73 kt: 8211 2839 / mobilpay 21469910

Komité/org.:

Navn:

Adresse:

Postnr.: By:

E-adresse: Tlf./mob.:

Sendes til: Folkebevægelsen mod EU, Tordenskjoldsgade 21, st.th., 1055 København K eller på www.folkebevaegelsen.dk. Tlf: 3582 1800 eller e-post: bogholderi@folkebevaegelsen.dk **senest 12. oktober**

UNGE FRA FOLKEBEVÆGELSEN TAGER TIL BRUXELLES

Tolv unge fra Folkebevægelsen mod EU besøgte i maj måned Bruxelles for at lære mere om EU, så de bedre kan give Unionen modstand.

AF SUSANNA DYRE-GREENSITE

// Tolv personer fra ungdomsnetværket "Tid til Handling" tog 3. maj til Bruxelles på en tre-dages tur for at mødes med MEP'ere og rådgivere fra GUE/NGL, Folkebevægelsens gruppe i EU-Parlamentet, og blive lidt klogere på EU's funktionsmåde og den danske deltagelse i EU.

Efter de tre dage var vi alle bedre rustede og endnu mere motiveret til at give EU modstand.

Møde med Rina Ronja Kari

Programmet lagde ud med et møde med Folkebevægelsens medlem af EU-Parlamentet, Rina Ronja Kari. Hun fortalte både om Parlamentets formelle funktion og om Danmarks hhv. Folkebevægelsens rolle heri.

Desuden fortalte hun "røverhistorier" fra hendes tid i Parlamentet, og reflekterede over, hvad der fungerer hensigtsmæssigt og uhensigtsmæssigt.

Efterfølgende var der spørgerunde, hvor vi diskuterede valg af gruppe, samt hvilken politik der er mulig og ikke mulig at ændre i EU. Det stod klart for alle deltagere, at Danmarks mulighed for at påvirke Unionens politik er stærkt begrænset.

EU's landbrugspolitik

Derefter mødte vi MEP Miguel Viegas fra det portugisiske parti

Der blev tid til lidt hygge midt i et hektisk program. (Foto: Folkebevægelsen)

PCP, der ligeledes sidder i GUE/NGL gruppen. Viegas diskuterede EU's landbrugspolitik både i historisk øjemed og i forhold Kommissionens foreslåede ændring af landbrugsstøtten i forbindelse med budgetudkastet, der kom i starten af maj.

Som uddannet dyrelæge, økonom og byplanlægger havde Viegas et unikt syn på udviklingen. I den efterfølgende debat blev der diskuteret økologi og andre temaer, der viste spændvidden i gruppen, som omfattede en landmand, nogle universitetsuddannede, en salgsassistent og nogle gymnasie-studerende,

ligesom alle landsdele var repræsenteret.

Trods forskellige holdninger til økologisk kontra konventionelt landbrug, blev vi enige om, at EU's støtte af massiv overproduktion ikke var holdbar, og at vi ønsker at tage diskussionen på demokratiske vilkår – ikke i EU.

Oplæg om Brexit og EU's forsvarssamarbejde

Dagen efter bød på oplæg og debatter, denne gang med rådgiver Marc Botega fra GUE/NGL gruppen og rådgiver Allan Gravensens Vesterslund, samt praktikanter Mads Libekind og Harald Aksnes Karmhus

fra Rina Ronja Karis kontor.

Der blev diskuteret forsvarssamarbejde, indvandring og Brexit mm. Dagen indeholdt også en officiel rundvisning i Parlamentet og en "lobby safari", hvor Allan viste os rundt i lobby-kvarteret og forklarede, hvordan lobbyisme fungerer i EU.

Ingen tur til Bruxelles uden Belgisk øl, chokolade og sightseeing, så det blev der naturligvis også tid til. Vejret bød på strålende solskin, og ved slutningen af turen var vi alle godt rystet sammen, glade, lidt trætte og mere motiverede end nogensinde til at være aktive i EU modstanden.

DITTE STAUN ER NY POLITISK RÅDGIVER FOR FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

// Den 1. april startede Ditte Staun på landssekretariatet i København. Ditte fortæller, at hun har glædet sig til at blive en del af holdet.

Mange medlemmer vil huske Ditte Staun, som har været aktiv i Folkebevægelsen siden 1996 som kandidat, ledelsesmedlem og mangeårig talsperson.

I perioden 2010-2017 var Ditte Staun medlem af Skive Byråd for Radikale Venstre, hvor hun var udvalgsformand, medlem af Økonomiudvalget og gruppeformand. Hun valgte ikke at genopstille ved kommunalvalget 2017.

Ditte, som er flyttet fra Skive til Sjælland med sine islandske heste, har en kandidatgrad i statskundskab, har taget en bestyrelseslederuddannelse og en projektlederuddannelse. Hun har arbejdet i det offentlige, som privatansat og som medejer af et firma med projektløsning, rådgivning og borgerdrevne processer.

Ditte er ansat indtil udgangen af juni 2019.

FOLKEBEVÆGELSEN FEJREDE GRUNDLOVSDAG

// Også i år fejrede Folkebevægelsen demokratiet på Grundlovsdag, og markerede vores modstand mod EU. Lokalkomiteer over hele landet afholdt således arrangementer med musik, taler, mad og drikke. I Riis Skov ved Aarhus talte Rina Ronja Kari, og på Gammeltorv i København talte Christian Juhl (MF for Enhedslisten og 2. suppleant til EU-parlamentet for Folkebevægelsen), Johanne Langdal Kristiansen og Susanna Dyre-Greensite (begge fra Landsledelsen). I Odense var der jazz og taler ved bl.a. Morten Dam. I Holstebro deltog 1. suppleant til EU-Parlamentet, Lave K. Broch, mens Jørgen Bæk Paulsen (Landsledelsen) talte i Esbjerg, og Jesper Morville fra Forretningsudvalget talte i Holkadalen på Bornholm. Tak til alle for en dejlig dag!

Ny politisk rådgiver Ditte Staun (t.v.) holdt tale til Folkebevægelsens arrangementer i Aalborg og Kaas, mens Ditte Marie Gyldenbergs (t.h.) talte i Aalborg (Foto: Folkebevægelsen)

MIN EU-MODSTAND

Af Jonathan Petersen

// Min Modstand imod EU bunder i kampen for demokrati og international solidaritet og samarbejde. Hele mit liv er jeg i skolen og i politiske debatter blevet tudet ørene fulde af historien om EU som et fredens, demokratiets og samarbejdets højborg.

Min egen oplevelse af EU får dog dette glansbillede til at blegne. Når vi under finanskrisen så, hvordan EU i Sydeuropa stik imod befolkningernes ønske gennemtvang sin økonomiske politik med nedskæringer og dertil hørende følger.

Når vi gang på gang på gang ser industriens interesser vægtes over miljø, arbejdstagerrettigheder og demokrati. Når EU kynisk og systematisk udbytter u-lande og underminerer deres økonomier med handelsaftaler, der kun kommer eliten til gode. Så knuses illusionen om et EU for fred, demokrati og samarbejde.

"Det er jo derfor vi skal bruge EU-parlamentet som politisk kampplads og få ændret politikken", hører man så fra alle sider. Det lyder da også meget godt. Der er bare det lille men: at man selv med et flertal i EU-parlamentet ikke har mulighed for at ændre grundlæggende på EU.

» Når EU kynisk og systematisk udbytter u-lande og underminerer deres økonomier med handelsaftaler, der kun kommer eliten til gode. Så knuses illusionen om et EU for fred, demokrati og samarbejde.

Nedskæringspolitikken og hensynene til kapital og industri er stadfæstet i diverse traktater og kræver dermed, at man får samtlige lande til på samme tidspunkt at blive enige at lægge politikken om.

Det er der ingen fremtidsudsigter i. Derfor ser jeg kun en vej, og det er ud. Når vi så en gang for alle er kommet ud af EU, og det forhåbentlig er væltet omkuld, så håber og tror jeg på, at der vil være muligheder for et samarbejde, der bygger på lige nøjagtig de ting, som EU postuleres at stå for; nemlig fred, demokrati og samarbejde.

Hvis I afholder arrangementer, møder eller lignende, som I gerne vil have i kalenderen enten på hjemmesiden eller i Folk i Bevægelse, kan de sendes til fb@folkebevaegelsen.dk.

Deadline til kalenderen i Folk i Bevægelse nr. 3-2018 er den 20. august 2018.

Hold øje med kalenderen på vores hjemmeside folkebevaegelsen.dk

FLERE MEDLEMMER OG AKTIVE i Folkebevægelsen

// Vi har stadig brug for flere for at forsvare nej'et og styrke os i kampen for at forsvare os mod undergravning af retsforbeholdet; mod TTIP, TISA, bankunion. Og afstemningen i Storbritannien kan jo ændre helt på EU-dagsordenen.

Nye medlemmer kan begynde her - for kun en 50'er frem til 31. december 2018.

Og nuværende medlemmer kan bruge den gunstige lejlighed til at skaffe flere medlemmer til Folkebevægelsen mod EU.

Jo flere medlemmer, jo stærkere er vi - og har I spurgt familie, venner, arbejdskolleger, medstuderende, naboer med mange flere om et medlemskab?

Der er stadig plads til nye medlemmer, selvom også kampagnen op til afstemningen om retsforbeholdet 3. december 2015 gav et pænt antal nye medlemmer.

Fra 16. marts 2016 til 13. juni 2018 er der kommet 643 nyindmeldelser. De fordeler sig således:

Region Hovedstaden	260
Region Sjælland	107
Region Syddanmark	112
Region Midtjylland	111
Region Nordjylland	50
Grønland	1
Udland	2

God fornøjelse, og har du brug for materiale, oplysninger eller gode råd, er du altid velkommen til at ringe til Folkebevægelsen på tlf: 35 82 18 00.

Folkebevægelsen mod EU, Tordenskjoldsgade 21, st.th., 1055 Kbh. K

JEG VIL MED!

- Jeg vil benytte mig af tilbuddet om kun 50 kroner for medlemskab frem til 31. december 2018
- Jeg vil gerne være medlem (250 kr./100 kr. for pensionister, studerende og arbejdsløse)
- Jeg vil gerne abonnere på Folkebevægelsen elektroniske nyhedsbrev - gratis
- Jeg vil gerne abonnere på Folkebevægelsens trykte faglige nyhedsbrev - gratis

Navn _____

Adresse _____

Postnr./By _____

Tlf./mob. _____ E-mail _____

Ved indmeldelse:

Fødselsdato _____ Underskrift _____

POST

Sendes ufrankeret
Modtageren
betaler porto'en

Folkebevægelsen mod EU

+ + + 10435 + + +

0893 Sjælland USF B

Al henvendelse: Folkebevægelsen mod EU, Tordenskjoldsgade 21, st.th., 1055 Kbh. K.

POST

PP DANMARK

Maskinel Magasinpost
Bladnr. 42463

N Folk i Bevægelse

Dokumentation og debat om unionen - Udgivet af Folkebevægelsen mod EU

Nr. 2 - Juni 2018

EU-kommisionens udspil til ny landbrugspolitik kan koste danske landmænd 250 mio. kroner årligt

EU-kommisionen fremlagde fredag 1. juni sit udspil til en ny landbrugspolitik for 2021-2027, som vil indebære omlægninger af landbrugsstøtten, der kan koste Danmark 250 mio. kroner årligt i landbrugsstøtte.

AF PER BERGHOLDT JENSEN

// EU står over for at skulle omlægge den fælles landbrugspolitik og landbrugsstøtten. På den baggrund lancerede EU-kommisionen fredag 1. juni et nyt udspil, som indeholder en række forslag, som man ønsker skal danne rammen om EU's nye landbrugspolitik og dermed også landbrugsstøtten fra 2021-2027.

Hvis forslaget føres ud i livet, så vil det medføre, at Danmark fra 2021 vil modtage omkring 250 mio. kroner mindre om året i EU-landbrugsstøtte. Danmark modtager i dag omtrent 6,6 mia. kroner i direkte landbrugsstøtte fra EU, men hvis forslaget gennemføres, vil dette beløb falde til ca. 6,3 mia. kroner, svarende til et fald på ca. 3,9 procent i løbende priser.

Landbrugsstøtten er EU's i særklasse største udgiftspost. I 2016 brugte EU således 41,96 mia. euro (312,33 mia. kroner) på landbrugsstøtte, mens de samlede udgifter på landbrugsområdet løb op i 54,7 mia. euro (407 mia. kroner).

Færre penge til stordrift

Kommissionen meddeler, at "små og mellemstore bedrifter, som udgør størstedelen af EU's landbrugssektor, og hjælp til unge landbrugere vil komme i første række."

Ifølge Kommissionens udspil er det således hensigten, at medlemsstaterne

EU's nye landbrugspolitik kan koste Danmark dyrt. (Foto: Pixiare)

skal afsætte mindst 2 procent af deres direkte betalinger til at hjælpe unge landbrugere med at etablere sig. Dette tiltag skal suppleres af finansiel støtte til landdistriktsudvikling, der skal "fremme adgangen til jord og overdragelse af jord."

Ifølge udspillet vil små og mellemstore bedrifter modtage mere støtte pr. hektar end tidligere, og dertil vil man indføre et støtteloft på 100.000 euro (744.000 kroner) pr. drift.

Færre penge efter Brexit

Omlægningen af landbrugspolitikken og landbrugsstøtten kommer i forlængelse af EU's generelle budgetfor-handlinger for 2021-2027. Med Storbri-

tanniens udtræden vil EU komme til at mangle ca. 60 mia. euro årligt, da landet er nettobidragsyder.

EU-kommisionen har foreslået, at medlemsbidraget skal stige fra 1 procent af medlemslandenes BNP til 1,11 procent. Danmark betalte i 2016 17,8 mia. kr. til EU, mens man fik 10,6 mia. kr. igen, hvoraf de 6,6 mia. kr. var i form af direkte landbrugsstøtte. Umiddelbart vil Kommissionens udspil til både budget og landbrugspolitik altså indebære, at Danmark skal betale mere til EU, men samtidig modtage mindre i landbrugsstøtte.

Læs mere om EU og Landbrug i
TEMA-tillægget